

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

22.05.2017 г.

Асоциация на индустриалния капитал в България в медиите

АИКБ

✓ За провеждане на адекватна и реалистична политика по доходите и за взимане на спешни мерки за осигуряване на необходимата работна сила за националната индустрия се обяви ръководството на АИКБ

В края на изминалата седмица се проведе заседание на Националния съвет на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ), на което бяха приети нови членове, в това число и Сдружение "Медицински клъстер". В него членуват над 50 държавни, общински и частни болници, медицински сдружения и университети. С приемането на сдружението експертизата на АИКБ в областта на здравеопазването нараства още повече.

На заседанието бе приета и позицията на АИКБ по проблемите на политиката по доходите и човешките ресурси в България. Националният съвет на АИКБ, след като разгледа редица остри проблеми, между които на първо място критичното състояние на човешките ресурси и работната сила в България, за пореден път се обяви за провеждане на адекватна и реалистична политика по доходите и за взимане на спешни мерки за осигуряване на необходимата работна сила за ключови отрасли в националната икономика.

Големият проблем е, че България изостава чувствително спрямо средната за ЕС производителност на труда, но ръстът на възнагражденията у нас изпреварва ръста на производителността на труда. Политиката на невъздържано нарастване на МРЗ води до надценяване на труда на най-ниско квалифицираните работници за сметка на средно квалифицираните и висококвалифицираните такива, затруднява наемането на хора с ниска или неподходяща квалификация и ги изпраща в сивия сектор или на социални помощи. Води до социално изключване на цели общности. Данните от европейската практика показват, че в страните от ЕС, където няма регламентирана МРЗ, безработицата е с 40% по ниска, а средно претеглената работна заплата е 1,66 пъти по-висока от същата за групата държави с регламентирана месечна МРЗ, към които страни се отнася и България.

АИКБ предлага да се работи систематично и интензивно в посока на развитието на социалния диалог на отраслово ниво и на браншовото колективно договаряне. Националният съвет на АИКБ е убеден, че подобна цел е напълно реалистична в средносрочен план, като тя може да даде значим принос за подобряване на положението в българската икономика. Към днешна дата трябва час по-скоро да се отмени административното определяне на минималната работна заплата за страната и да се премине към нейното договаряне между национално представителните организации на социалните партньори.

Ръководството на АИКБ очаква също така правителството незабавно да преосмисли държавната политика по отношение на човешките ресурси поне в две посоки. Първата е - хората, които получават висше и средно професионално образование в рамките на държавната поръчка, да имат ангажимента да работят в България или за български компании или институции за определен период от време. В тази връзка АИКБ смята за необходимо приемането на нов Закон за професионалното обучение и образование, който да отрази по-пълно обществените отношения, свързани със задоволяването на потребностите на българската индустрия и на пазара на труда от квалифицирана работна ръка. Втората посока е радикалната промяна в подхода към легалната имиграция в България на квалифицирани кадри. Досегашната политика на създаване на изкуствени, най-вече административни бариери пред легалната имиграция на квалифицирани кадри е късогледа, необоснована и вредоносна. Необходимо е незабавно да се разшири обхватът на действие на „синята карта“ в България и за крайно необходими за индустрията специалности. Необходимо е българските власти да отстояват на европейско ниво положението, издаването на „Сини карти“ и допускането на висококвалифицирани специалисти от страни, които не членуват в ЕС, да остане в компетентността на националните правителства и администрации. Необходимо е да се разработи и наш, национален механизъм за привличане на квалифицирани специалисти с висше и със средно специално и професионално образование чрез двустранни правителствени спогодби на първо време със страни с българска диаспора.

Ръководството на АИКБ напомни, че освен в тези области, където се налагат незабавни реформи, остават да са в пълна сила проблеми от стратегическо значение не само за бизнеса и работодателите, но и за цялото общество. Това са:

- Намаляване на административните прегради пред бизнеса чрез приемането и изпълнението на цялостна програма за по-добро регулиране;
- Реформи в сферата на сигурността;
- Гарантирането на собствеността и на справедливо правораздаване;
- Подобряване на регулирането на монополите и олигополите и пресичане на картелите;
- Осигуряване на по-добро управление на държавната собственост, държавните компании в духа на препоръките на ОИСР, както и много по-отговорно отношение към даването на концесии и контрола над тях;

- Справедливи конкурси за обществените поръчки.

В същото време продължават да са актуални и въпроси, които са многократно дискутирани:

- Отмяна на временно въведената през 2010 г. (!) мярка работодателят да плаща за първите 3 дни болнични;
- Реформа в медицинската и трудовата експертиза и прекратяване на злоупотребите с пенсии за инвалидност;
- Въвеждане на принципа "замърсителят плаща" при определянето на Такса битови отпадъци;
- Преглед на режима за извънреден труд, с оглед допускане на по-голяма гъвкавост при полагането му;
- Отмяна на минималните осигурителни доходи;
- Отмяна на „класовете“ за прослужено време.

Националният съвет на АИКБ апелира към законодателите, изпълнителната власт и национално представителните организации на социалните партньори за рационален и трезв подход към изброените проблеми, чието решение може да се постигне единствено с общи усилия и съгласие.

На заседанието членовете на НС на АИКБ се запознаха и с основните предимства на финансовите инструменти за програмния период 2014-2020 г. от г-н Валери Белчев – изпълнителен директор на Фонд мениджър на финансови инструменти в България. Ръководството на АИКБ подчерта необходимостта Фонда да оказва съдействие на МСП за ползване на подходящите финансови инструменти по съответните Оперативни програми, както и да работи при висока степен на прозрачност.

Пълният текст на становището на Националният съвет на АИКБ по проблемите на политиката по доходите и човешките ресурси в Република България може да видите [ТУК](#).

[В. Труд](#)

✓ Пуснаха нов проект за минималната заплата

Бизнесът: Отменете административното определяне

Правителството пусна за обществено обсъждане нов проект на постановление на минималната работна заплата (МРЗ). Нужда от такава има, след като преди дни Върховният административен съд отмени сега действащия нормативен акт, с който МРЗ бе увеличена от 420 на 460 лева от 1 януари. Мотивът на съда – жалба на работодателските организации за нарушена процедура за консултиране на Национален съвет за тристранно сътрудничество. Преди да се приеме новият проект, властта трябва да спази 30-дневен срок за общественото му обсъждане.

Институционалното напрежение идва на фона на приета от кабинета тригодишна бюджетна прогноза за страната – 2018-2020 г., в която властта предлага МРЗ от 1 януари 2018 г. да нарасне още до 510 лв.

“Трябва час по-скоро да се отмени административното определяне на МРЗ и да се премине към нейното договаряне между национално представителните организации на социалните партньори с помощта на съответен механизъм, определящ границите, в които да се договаря”, посочва Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) в свое становище, разпространено вчера.

“Зад шумната дискусия за размера на МРЗ остават скрити много по-важни проблеми за икономиката. На първо място, проблемите на пазара на труда”, коментира пред “Труд” председателят на УС на АИКБ Васил Велев.

[Dnes.bg](#)

✓ Бизнесът иска: Учиш държавно, работиш в България!

АИКБ настоява да допускаме по-лесно кадри от страни извън ЕС

равителството незабавно да преосмисли държавната политика по отношение на човешките ресурси, очакват от Асоциацията на индустриалния капитал.

Бизнесът иска хората, които получават висше и средно професионално образование държавна поръчка, да имат ангажимента да работят в България или за български компании или институции за определен период от време. От АИКБ смятат, че в тази връзка е необходим нов Закон за професионалното обучение и образование.

В своя позиция по проблемите на политиката по доходите и човешките ресурси от там посочват, че за определени необходими за икономиката, но непопулярни специалности, трябва да се заделят финансови ресурси за отпускане на стипендии за учащите. Тази стипендия също да е свързана с ангажимент за работа в България.

Тук не става дума за "възстановяване на крепостното право", а за коректни взаимоотношения между потребителите на обществени финансови ресурси (учащите) и обществото като цяло, изтъкват от асоциацията.

Втората посока според тях е радикалната промяна в подхода към легалната имиграция в България на квалифицирани кадри. Според АИКБ е необходимо незабавно да се разшири обхватът на действие на "синята карта" в България и за крайно необходими за индустрията специалности.

Бизнесът настоява да искаме от Брюксел допускането на висококвалифицирани специалисти от страни, които не членуват в ЕС, да остане в компетентността на националните правителства, както и кадри да бъдат привлечени с двустранни правителствени спогодби на първо време със страни с българска диаспора.

Големият проблем е, че България изостава чувствително спрямо средната за ЕС производителност на труда, но ръстът на възнагражденията у нас изпреварва ръста на производителността на труда, смята бизнесът.

Едновременно с това у нас така наречената "компенсация на заетите", включваща всички възнаграждения, бонуси и други придобивки на работещите, е 41 % от БВП. По този показател България изпреварва повечето страни от Балканите и от Централна и Източна Европа.

В позицията се посочва, че политиката на невъздържано нарастване на минималната работна заплата води до надценяване на труда на най-ниско квалифицираните работници за сметка на средно- и висококвалифицираните такива, затруднява наемането на хора с ниска или неподходяща квалификация и ги изпраща в сивия сектор или на социални помощи.

Данните от европейската практика показват, че в страните от ЕС, където няма регламентирана МРЗ, безработицата е с 40% по ниска, а средно претеглената работна заплата е 1,66 пъти по-висока от същата за групата държави с регламентирана месечна МРЗ, към които страни се отнася и България.

От АИКБ настояват час по-скоро да се отмени административното определяне на минималната работна заплата и да се премине към нейното договаряне между национално представителните организации на социалните партньори.

Според ръководството на АИКБ продължават да са актуални и въпроси, които са многократно дискутирани, като например отмяна на временно въведената през 2010 г. мярка работодателят да плаща за първите 3 дни болнични, отмяна на минималните осигурителни доходи, отмяна на "класовете" за прослужено време и др.

От асоциацията изтъкват, че по статистически данни работната сила в България е намаляла със 73 хиляди души през 2016 спрямо 2015 година. Общият брой на хората извън работната сила вече е 2 856 300 души, а едва 239 000 от тях имат желание да работят.

По данни на МВФ България е сред най-потърпевшите страни от емиграционната вълна от изток на запад в годините на прехода. Към 2012 г. около 16 % от населението на България, Румъния, Хърватия и Албания е емигрирало на Запад, което е довело до намаляване на брутния вътрешен продукт със 7 %. Прогнозата е, че към 2020 г. БВП на страната ще намалее с още 4 %.

Novinidir.bg

✓ Бизнесът иска: Учиш държавно, работиш в България!

АИКБ настоява да допускате по-лесно кадри от страни извън ЕС

Правителството незабавно да преосмисли държавната политика по отношение на човешките ресурси, очакват от Асоциацията на индустриалния капитал.

Бизнесът иска хората, които получават висше и средно професионално образование държавна поръчка, да имат ангажимента да работят в България или за български компании или институции за определен период от време. От АИКБ смятат, че в тази връзка е необходим нов Закон за професионалното обучение и образование.

В своя позиция по проблемите на политиката по доходите и човешките ресурси от там посочват, че за определени необходими за икономиката, но непопулярни специалности, трябва да се заделят финансови ресурси за отпускане на стипендии за учащите. Тази стипендия също да е свързана с ангажимент за работа в България.

Тук не става дума за "възстановяване на крепостното право", а за коректни взаимоотношения между потребителите на обществени финансови ресурси (учащите) и обществото като цяло, изтъкват от асоциацията.

Втората посока според тях е радикалната промяна в подхода към легалната имиграция в България на квалифицирани кадри. Според АИКБ е необходимо незабавно да се разшири обхватът на действие на "синята карта" в България и за крайно необходими за индустрията специалности.

Бизнесът настоява да искаме от Брюксел допускането на висококвалифицирани специалисти от страни, които не членуват в ЕС, да остане в компетентността на националните правителства, както и кадри да бъдат привлечени с двустранни правителствени спогодби на първо време със страни с българска диаспора.

Големият проблем е, че България изостава чувствително спрямо средната за ЕС производителност на труда, но ръстът на възнагражденията у нас изпреварва ръста на производителността на труда, смята бизнесът.

Едновременно с това у нас така наречената "компенсация на заетите", включваща всички възнаграждения, бонуси и други придобивки на работещите, е 41 % от БВП. По този показател България изпреварва повечето страни от Балканите и от Централна и Източна Европа.

В позицията се посочва, че политиката на невъздържано нарастване на минималната работна заплата води до надценяване на труда на най-ниско квалифицираните работници за сметка на средно- и висококвалифицираните такива, затруднява наемането на хора с ниска или неподходяща квалификация и ги изпраща в сивия сектор или на социални помощи.

Данните от европейската практика показват, че в страните от ЕС, където няма регламентирана МРЗ, безработицата е с 40% по ниска, а средно претеглената работна заплата е 1,66 пъти по-висока от същата за групата държави с регламентирана месечна МРЗ, към които страни се отнася и България.

От АИКБ настояват час по-скоро да се отмени административното определяне на минималната работна заплата и да се премине към нейното договаряне между национално представителните организации на социалните партньори.

Според ръководството на АИКБ продължават да са актуални и въпроси, които са многократно дискутирани, като например отмяна на временно въведената през 2010 г. мярка работодателят да плаща за първите 3 дни болнични, отмяна на минималните осигурителни доходи, отмяна на "класовете" за прослужено време и др.

От асоциацията изтъкват, че по статистически данни работната сила в България е намаляла със 73 хиляди души през 2016 спрямо 2015 година. Общият брой на хората извън работната сила вече е 2 856 300 души, а едва 239 000 от тях имат желание да работят.

По данни на МВФ България е сред най-потърпевшите страни от емиграционната вълна от изток на запад в годините на прехода. Към 2012 г. около 16 % от населението на България, Румъния, Хърватия и Албания е емигрирало на Запад, което

е довело до намаляване на brutния вътрешен продукт със 7 %. Прогнозата е, че към 2020 г. БВП на страната ще намалее с още 4 %.

Важни обществено-икономически и политически теми

В. Сега

✓ Най-добрите гимназии са в Плевен, най-лошо е образованието в Разград

СОУ-тата във Варна и Бургас не се отлепят от дъното и са с най-лоши резултати

Профилираните езикови и математически гимназии в област Плевен дават най-добро образование в България - средният успех на дванадесетокласниците там е "отличен 5.55". Резултатът е с половин единица по-висок от максималния среден успех на завършилите средно образование ученици в среднообщообразователните училища (СОУ) - "много добър 5.01", постигнат в област Търговище. На другия полюс пък е Разград, където са регистрирани едни от най-ниските оценки от дипломи за средно образование и в профилираните (5.07), и в професионалните гимназии (4.06), и в СОУ-тата (4.37). Професионалните школа традиционно са доста по-назад по оценки на възпитаниците си, където най-високият среден успех принадлежи на Монтана - 4.66.

Това показва регистърът на дипломите за средно образование на просветното министерство за 2016 г. Резултатите затвърждават тенденциите профилираното обучение у нас да държи челните позиции и да носи много добър, а в най-добрите гимназии - и отличен успех на възпитаниците си, докато средните общообразователни училища едва могат да се похвалят с достигане на бариерата от "много добър" 5.

За трета поредна година профилираните гимназии в Плевен са абсолютни лидери по успех от дипломите за средно образование на своите ученици. През 2014 г. средната оценка на завършилите средно образование в областта е била 5.65, през 2015 г. тя спада до 5.47, а през 2016 г. се покачва леко до "отличен 5.55". Пазарджишките и софийските ученици, учещи в профилирани гимназии, са показали втори по успех резултати - 5.42. На трето място следват кърджалийските зрелостници от езиковите и математическите гимназии със среден успех 5.38, които м.г. са делили първото място с плевенчани. С доста добри резултати могат да се похвалят и профилираните училища от Търговище (5.37), Пловдив (5.33) и Видин (5.33), които са съответно на 4-та и 5-а позиция. От топ 5 на класацията през тази година са изпаднали Велико Търново и Видин, които са били съответно на 3-то и 4-то място.

Най-зле пък се представят учениците от езиковите и математическите школа в областите Смолян, Разград, Перник, Сливен и Шумен с оценки между 5.06 до 5.09. Картичката е била сходна и миналата година с изключение на учениците от Кюстендил и София-област, които са се отлепили от дъното на класацията по среден успех на зрелостниците.

И най-ниските резултати на профилираните гимназии обаче са по-високи от най-високите средни оценки в СОУ-тата. От този вид училища най-добре се представят средните училища в Търговище, постигнали оценка 5.01. Едва тази година областта успява да достигне равнището си от 2013 г., когато успехът също преминава с една стотна психологическата граница от 5.00. Втори по успех - с оценка 4.99 - са младежите от средните училища в Русе, които миналата година делеяха челната позиция с връстниците си от Търговище (двете области бяха с еднакъв резултат - 4.91). На второ и трето място по успех на зрелостниците, както и миналата година, са съответно плевенските (4.92) и смолянските СОУ-та (4.87), а петата позиция е за областите София и Хасково (4.82). Изненадата тук поднасят хасковските ученици от среднообщообразователните училища, които постигат най-голямо подобрене на успеха си от 2015 г. - от 4.53 на 4.82 (плюс 29 стотни). Столичните ученици пък слизат от второто място, постигнато през м.г.

Любопитно е и че Благоевград и Кърджали, които през 2015 г. бяха на пето място по успех, тази година изобщо не присъстват в топ 5 на областите, постигнали най-висок успех от дипломите за средно образование.

В края на класацията по успех продължават да стоят младежите от СОУ-тата от Разград - 4.37. Следващите на дъното са учениците от Варна (4.44) и Бургас (4.47), които и миналата година бяха с най-ниските резултати. Резултатите на тези три области са съпоставими с тези на професионалните гимназии, чиито ученици имат най-слаби постижения (диапазонът в оценките при тях е от 4.06 до 4.66). На практика излиза, че СОУ-тата в Разград предлагат същото качество на образование, каквото дават професионалните гимназии например във Варна. Резултатите на варненските СОУ-та пък са съпоставими с тези например на пернишките, търновските, русенските или софийските професионални гимназии. Което показва, че дори един ученик да учи в по-голям град, гаранция за качеството на полученото му обучение няма, освен ако той не е възпитаник на профилирана гимназия.

СОУ-тата в почти всички области в страната са увеличили общия си среден успех от дипломата, макар и с малко, като само 4 области са понижали резултатите си - Разград, София-област, Шумен и Ямбол. Най-голям е срывът при ямболските ученици, чийто среден успех намалява от 4.80 на 4.66. Това е учудващо, при положение че зрелостниците от Ямбол през 2015 г. показаха най-голям скок на оценките от всички области в сравнение с 2014 г. Що се отнася до профилираните гимназии обаче, почти половината от областите са намалили средния успех от дипломите на учениците си, дори "отличници" като София-град и Търговище.

НА ДЪНОТО

Образованието в спортните и професионалните училища се затвърждава с най-ниско качество, показват данните от регистъра на МОН. Най-високият резултат сред спортните училища принадлежи на София-област - едва 4.78 (при оценка 5.09 за м.г.), следвани от Смолян - 4.72. Успехът на учениците от професионалните училища пък е дори още по-нисък. В тази група с най-висок резултат могат да се похвалят учениците от професионалните школа в Монтана (4.66), Кърджали и

София-град (4.64), Пазарджик (4.56), Благоевград (4.55) и Плевен и Пловдив (5.33). Най-слаби резултати имат учениците от професионалните училища в Разград (4.06).

[News.bg](#)

✓ Брюксел ни зове за реформи във финансовия сектор

За реформи във финансовия сектор призова страната ни Европейската комисия, предава кореспондентът на БНР в белгийската столица.

Еврокомисията ще представи специфичните си препоръки към страната ни за структурни реформи в държавния и финансовия сектор.

България и още няколко държави от Европейския съюз от 2015 г. са поставени под специално наблюдение. Причината са прекомерни макроикономически дисбаланси.

Кореспондентът посочва, че според Брюксел има определени сфери, в които са нужни реформи. Те са необходими за подобряване на сближаването между икономиките на страните от Европейския съюз.

Българското правителство миналата година получи съвет от комисията да намали дела в сивия сектор и недеklarирания труд. Друг съвет е да се подобри устойчивостта на банките, застрахователните фирми и други участници във финансовия сектор.

От Брюксел са посъветвали правителството също да състави критерии за определянето на минималната работна заплата и ускоряване въвеждането на електронни обществени поръчки.

Подобряване ефективността на системата на здравеопазване и достъпа на дълготрайно безработните и младежите до пазара на труда е друга препоръка от Брюксел.

[Dnes.bg](#)

✓ Визите на работниците от чужбина – готови за 7 дни

Правилата за наемната ръка от други страни са облекчени

След като туроператори и хотелиери поставиха ребром проблема с липсата на кадри, които да работят през това лято по черноморските ин курорти, властите облекчиха режима за издаване на визи и премахнаха част от изискванията към чужденци, които искат да бъдат наети у нас.

"Визите за работници от трети страни, които ще работят в българския туристически сектор, ще бъдат изготвяни за седем дни", обясни във Варна вицепремиерът Валери Симеонов.

Според него всички бюрократични спънки пред бизнеса вече са премахнати.

По думите му бързото издаване на визите за работниците е договорено между четири български министерства.

Документите ще бъдат изготвяни срещу представяне на копие от паспорта и сключен трудов договор с работодател.

Общата стойност на услугата е около 50 евро, посочи Симеонов.

"Премахнато е изискването за диплома или удостоверение за квалификация, което да бъде превеждано и представяно в консулствата. Това не се изисква вече за чуждестранните граждани, които са основно от български произход – Украйна, Молдова, донякъде Беларус и Русия. Също така е премахнато изискването за договор за наем, а такъв да бъде предоставен от работодателя. Изисква се само предоставянето на декларация, че ще бъдат осигурени необходимите условия на човека, който ще бъде назначен", обясни той.

Симеонов каза още, че се работи активно по възможността да бъде удължен срокът за престоя на наетите у нас.

В момента ограничението е 90 дни.

По думите на Симеонов добре би било този срок да стане четири или пет месеца, за да се обхваща целият сезон.

Министърът на туризма Николина Ангелкова допълни, че предстои създаването на Център за квалификация и преквалификация към Министерството на туризма.

По думите ѝ наемането на работници от трети страни е временна мярка за разрешаване на проблемите с кадрите в сектора.

"Със създаването на новия център ще се стимулира квалифицирането на повече българи, които да запълнят празнините в бранша", посочи министърът.

[Investor.bg](#)

✓ Активите на фондовете, инвестиращи в акции, се повишиха с 52% за година

В края на март инвеститорите в България имаха възможност да правят вложения в 831 чуждестранни и 114 местни фонда

Активите на фондовете, инвестиращи в акции, се повишават към края на март с 52% (148 млн. лева) до 432,7 млн. лева, в сравнение с година по-рано, когато бяха 284,7 млн. лева, показва статистиката на Българската народна банка (БНБ).

Активите на балансираните фондове в края на първото тримесечие растат с 38,8% (61,1 млн. лева) до 218,5 млн. лева, докато преди година бяха 157,5 млн. лева.

Спрямо четвъртото тримесечие на миналата година активите на фондовете, инвестиращи в акции, нарастват с 8,8%, а на балансираните фондове - с 6,7%.

Средствата, управлявани от фондовете, които инвестират в облигации, се увеличават със 29,2% (104,2 млн. лева) до 460,2 млн. лева към 31 март 2017 г., докато преди година бяха 356,1 млн. лева.

Тези ръстове са показателни за търсенето на алтернативна доходност, като се имат предвид ниските лихви по депозитите. Именно фондовете в акции и балансираните могат да предложат по-висока възвръщаемост.

За една година инвестиционните фондове са се увеличили със 130 и към 31 март са 945. Но докато при чуждестранните ръстът е със 122 до 831, местните инвестиционни фондове са достигнали 114 броя – едва с осем повече за година.

Управлявани средства от инвестиционни фондове по видове фондове

Вид фонд	Брой фондове			Управлявани средства в млн. лв.		
	31.III.2016 г.	31.XII.2016 г.	31.III.2017 г.	31.III.2016 г.	31.XII.2016 г.	31.III.2017 г.
Инвестиционни фондове – общо	815	916	945	2384,9	2851,7	3038,2
Чуждестранни инвестиционни фондове	709	803	831	1585,1	1810,8	1925,0
Местни инвестиционни фондове – общо	106	113	114	799,8	1040,9	1113,3
Фондове, инвестиращи в акции	53	59	60	284,7	397,7	432,7
Фондове, инвестиращи в облигации	25	25	25	356,1	436,7	460,2
Балансирани фондове	25	26	26	157,5	204,9	218,5
Фондове, инвестиращи в недвижими имоти и други	3	3	3	1,5	1,6	1,7

Източник: БНБ, по предварителни данни за 2017

Към края на март активите, управлявани от местните и чуждестранните инвестиционни фондове, които осъществяват дейност в България, възлизат на 3,038 млрд. лева. Техният размер нараства с 27,4% (653,4 млн. лева) в сравнение с година по-рано, когато бяха 2,384 млрд. лева, и с 6,5% (186,5 млн. лева) спрямо декември 2016 г., отчитат в централната банка.

Като процент от БВП общият размер на активите на местните и чуждестранните инвестиционни фондове в края на първото тримесечие е 3,2%, при 2,6% от БВП към март 2016 г. и 3,1% към края на четвъртото тримесечие на миналата година.

Към края на март активите на местните инвестиционни фондове достигат 1,113 млрд. лева, като се увеличават с 39,2% (313,5 млн. лева) на годишна база.

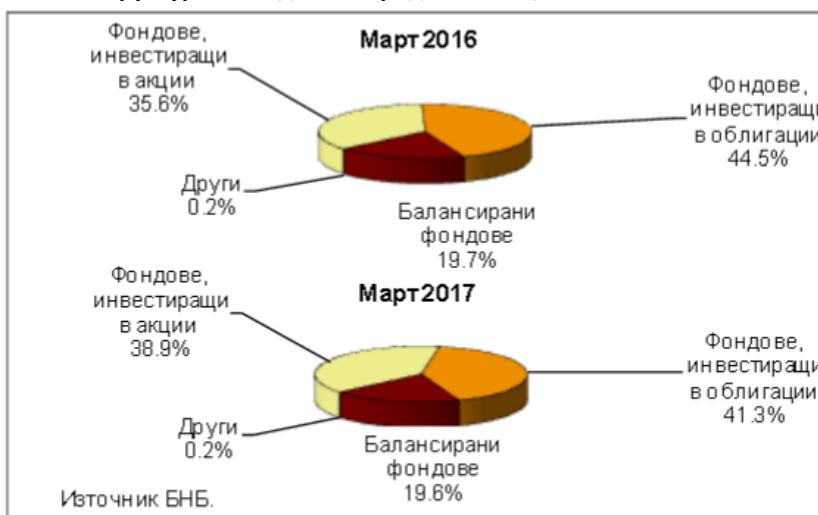
В централната банка изчисляват, че в сравнение с предходното тримесечие, когато активите бяха 1,040 млрд. лева, ръстът е 6,9% (72,3 млн. лева).

От данните на БНБ се вижда, че в сравнение с декември 2016 г. активите на фондовете нарастват с 5,4% (23,5 млн. лева).

Към края на март активите на фондовете, инвестиращи в облигации, имат най-висок относителен дял – 41,3% от общия размер на активите на местните инвестиционни фондове, докато преди година те заемаха дял от 44,5%, а в края на декември – 42%.

Фондовете, които инвестират в акции, притежават 38,9% от общата сума на активите към март 2017 г. при относителен дял от 35,6% преди година и 38,2% в края на декември 2016 г.

Структура по видове според инвестиционната политика

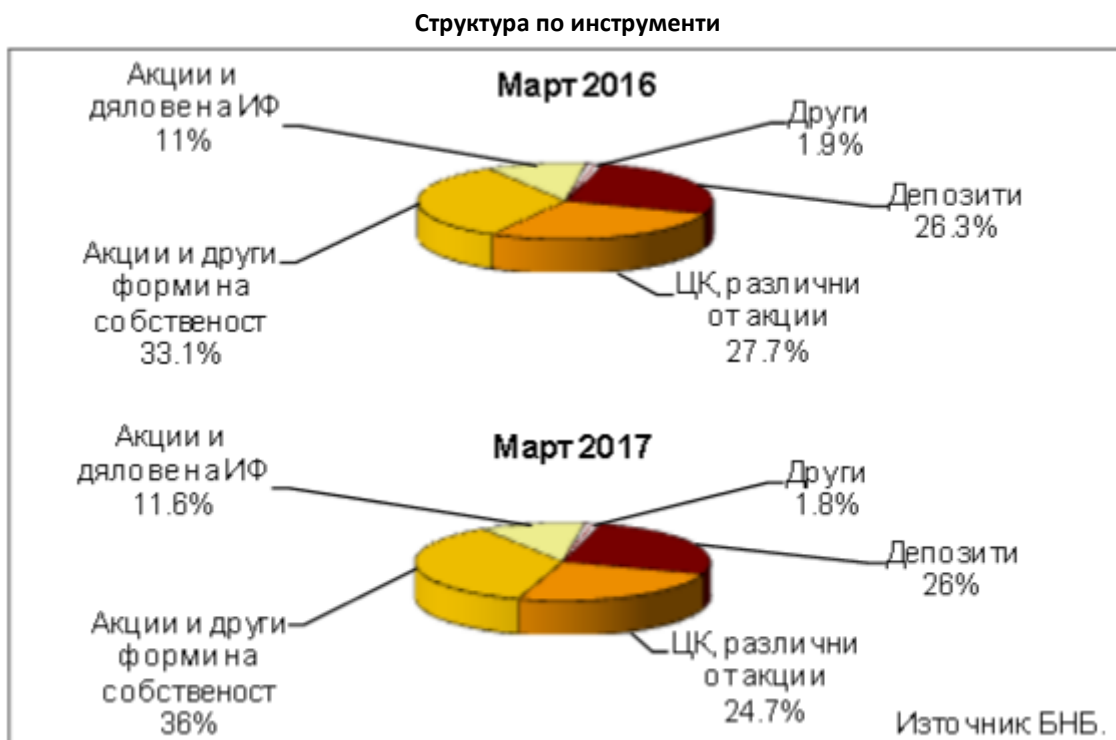

По отношение на инструментите, включени в портфейлите на местните инвестиционни фондове, към март инвестициите в акции и други форми на собственост се увеличават с 51,4% (135,8 млн. лева) до 400,2 млн. лева на годишна база, депозитите растат с 37,5% (79 млн. лева) до 289,7 млн. лева, а средствата, вложени в ценни книжа, различни от акции, се повишават с 23,8% (52,8 млн. лева) до 274,5 млн. лева.

В сравнение със декември миналата година инвестициите в акции и други форми на собственост се повишават с 26,5 млн. лв. (7,1%), депозитите се увеличават с 12 млн. лева (4,3%), а тези в ценни книжа, различни от акции, се увеличават с 12,8 млн. лева (4,9%).

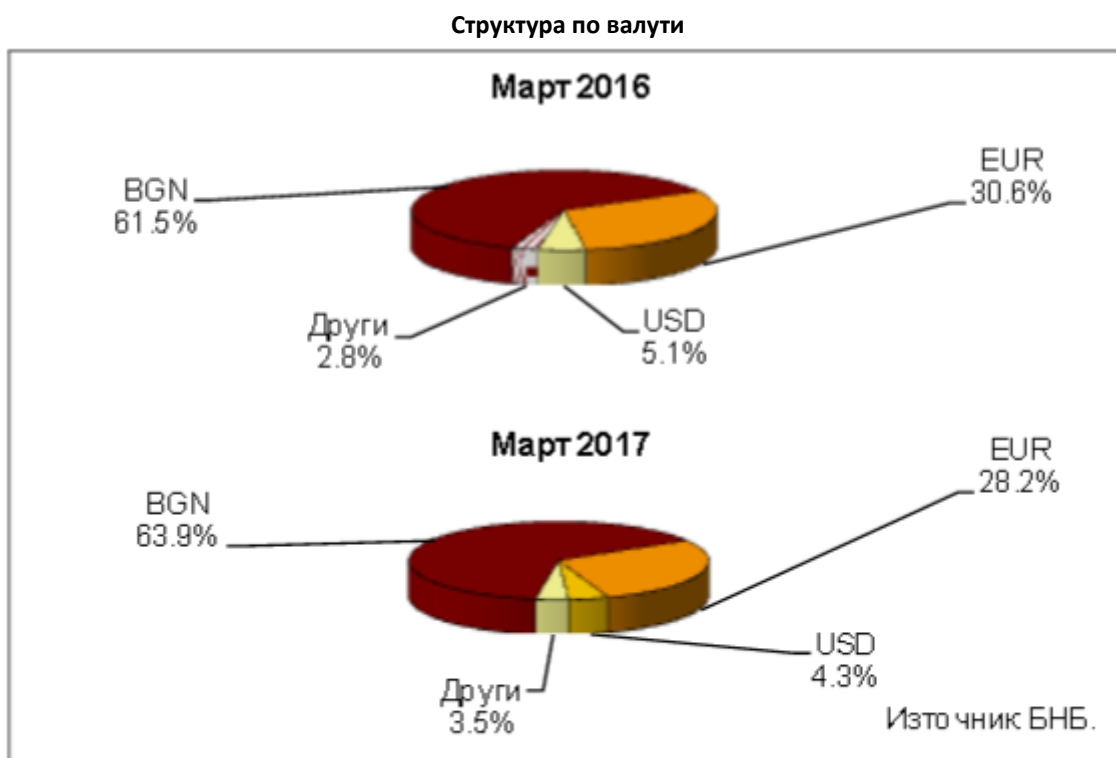
Експертите на централната банка изчисляват, че към края на март най-големи относителни дялове в общата сума на активите имат акциите и другите форми на собственост – 36%, следвани от депозитите – 26% и ценните книжа, различни от акции – 24,7%, при съответно 33,1%, 26,3% и 27,7% преди година.

Към декември 2016 г. най-големи относителни дялове в общата сума на активите имат отново акции и други форми на собственост – 35,9%, следвани от депозитите – 26,7% и ценни книжа, различни от акции – 25,1%.

Към края на първото тримесечие на тази година основно значение във валутната структура на активите на местните инвестиционни фондове имат средствата, деноминирани в български лева – 63,9% и в евро – 28,2%, при съответно 61,5% и 30,6% година по-рано.

Към декември 2016 г. активите, деноминирани в български лева, са 64,1%, а тези в евро – 28,1%.

Географската структура на ценните книжа в активите на местните инвестиционни фондове показва, че в края на март инвестициите в България се увеличават на годишна база с 32,2% (131,9 млн. лева) до 542 млн. лева, докато преди година

бяха 410,1 млн. лева. В страните от Европейския съюз те нарастват с 62,3% (71,4 млн. лева) до 186 млн. лева, като за сравнение преди година възлизаха на 114,6 млн. лева.

В сравнение с декември 2016 г. инвестициите в България се повишават с 3,7% (19,5 млн. лева), а тези в останалите страни от Европейския съюз нарастват с 14,5% (23,6 млн. лева).

Относителният дял на активите на инвестиционните фондове в ценни книжа, емитирани от резиденти, е 67,4% спрямо 71,4% към края на март 2016 г. и 69,5% към декември 2016 г.

Относителният дял на активите на инвестиционните фондове в ценни книжа, емитирани от резиденти на страните от Европейския съюз към 31 март е 23,1% при 20% към края на март миналата година и 21,6% към декември.

Към 31 март привлечените от резиденти средства в чуждестранните инвестиционни фондове възлизат на 1,925 млрд. лева, като нарастват с 21,4% (339,9 млн. лева). Преди година те бяха 1,585 млрд. лева.

В сравнение с края на декември 2016 г., когато бяха 1,810 млрд. лева, размерът на пасивите им към резиденти на България се увеличават със 114,2 млн. лева (6,3%).

Структура на портфейла от ценни книжана местните инвестиционни фондове (в млн. лв.)

АКТИВИ НА МЕСТНИТЕ ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ ¹ Структура на портфейла от ценни книжа	31.03.16 г.	30.06.16 г.	30.09.16 г.	31.12.16 г.	31.03.17 г.
По групи страни ²	573.9	614.1	665.9	751.8	803.7
България	410.1	435.2	460.0	522.4	542.0
Европейски съюз	114.6	125.8	145.4	162.4	186.0
Балкански държави ³	15.2	14.5	14.1	14.5	18.1
Руска федерация	4.0	7.0	13.0	15.2	15.8
САЩ	19.0	20.4	21.4	25.5	26.7
Други	11.1	11.2	12.0	11.9	15.0
По институционални сектори	573.9	614.1	665.9	751.8	803.7
Нефинансови предприятия (S.11)	127.2	139.6	147.0	177.4	190.4
Други ПФИ (S.122)	13.3	16.0	17.7	30.2	32.6
Други финансови посредници (S.123)	146.3	154.9	168.9	186.2	187.0
Финансови предприятия със спомагателна дейност (S.124)	22.8	23.4	31.4	32.0	33.4
Застрахователни компании и пенсионни фондове (S.125)	1.3	1.2	1.5	1.6	1.6
Държавно управление (S.13)	99.2	100.2	93.5	95.0	96.9
Сектор Останал свят (S.2)	163.9	178.9	205.9	229.4	261.7

По институционални сектори към края на първото тримесечие на тази година задълженията на чуждестранните инвестиционни фондове към сектор "Застрахователни компании и пенсионни фондове" нарастват с 212,6 млн. лева (17,2%) до 1,447 млрд. лева при 1,235 млрд. лева към март миналата година.

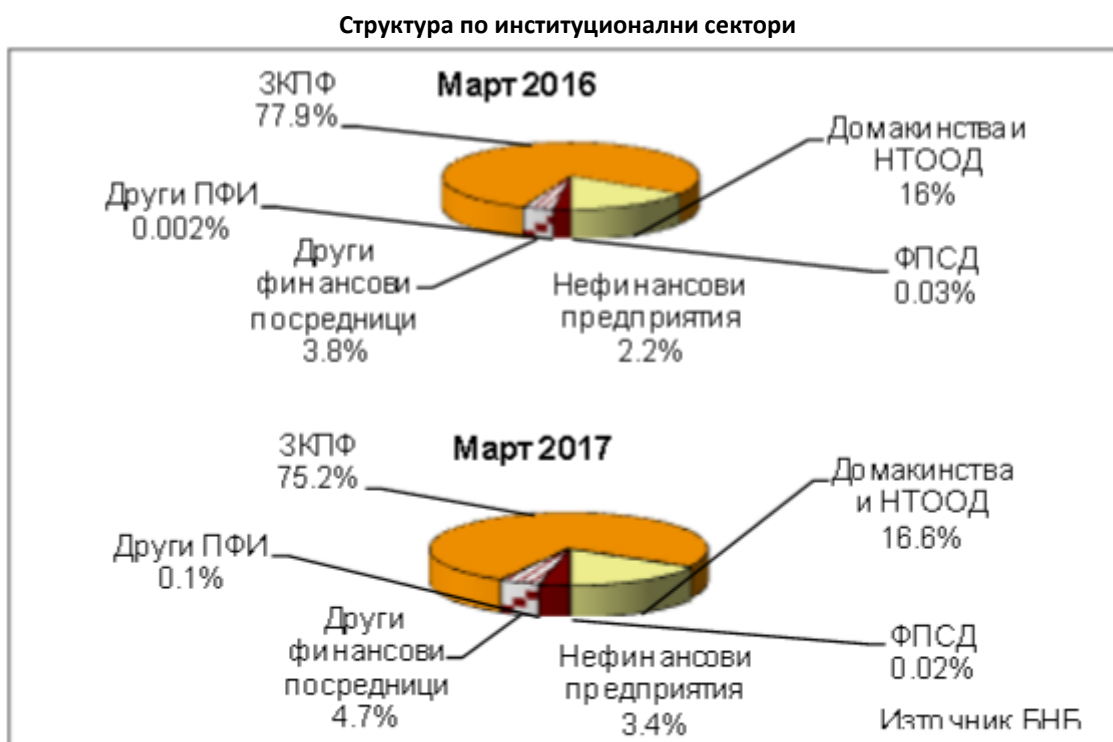
Пасивите към сектор "Домакинства и нетърговски организации, обслужващи домакинства", се увеличават с 65,3 млн. лева (25,7%) до 319,5 млн. лева към март при 254,2 млн. лева към края на първото тримесечие на 2016 г.

Спрямо декември 2016 г. пасивите на чуждестранните инвестиционни фондове към сектор "Застрахователни компании и пенсионни фондове" нарастват с 60 млн. лева (4,3%), а задълженията към домакинствата се увеличават с 33,6 млн. лева (11,7%).

Основни инвеститори в чуждестранните инвестиционни фондове към края на март 2017 г. са застрахователните компании и пенсионните фондове (75,2%) и домакинствата (16,6%).

В края на първото тримесечие относителните дялове на двата сектора са съответно 77,9% и 16%, а към декември 2016 г. – 76,6% и 15,8%.

Към края на март 2017 г. пасивите на местните инвестиционни фондове са 1,113 млрд. лева, като размерът на собствения им капитал е 1,102 млрд. лева. Към края на първото тримесечие на 2017 г. задълженията на местните инвестиционни фондове в собствения капитал към резиденти са 1,061 млрд. лева (96,2%), а към сектор "Останал свят" са 41,4 млн. лева (3,8%).

Спрямо година по-рано пасивите в собствения капитал към резиденти нарастват с 300,3 млн. лева (39,5%), а към нерезиденти (сектор "Останал свят") се увеличават с 8,6 млн. лева (26,3%).

✓ "ЧЕЗ Разпределение" ще инвестира над 30 млн. лева в София тази година

Сумата значително ще нарасне в резултат на изкупуванията на енергийни съоръжения на трети страни, които следва да са собственост на дружеството

"ЧЕЗ Разпределение" ще инвестира през тази година в столицата близо 31 млн. лв. Това се посочва в съобщение, изпратено от дружеството. Сумата значително ще нарасне в резултат на изкупуванията на енергийни съоръжения на трети страни, които следва да са собственост на дружеството. "ЧЕЗ Разпределение" се ангажира да закупи всички съоръжения, за които бъдат представени необходимите документи.

Един от проектите в София през 2017 г. с най-важно обществено значение ще бъде подмяната на стратегически кабел 110 kV, който ще подобри надеждността на електрозахранването на 39 000 клиенти от районите "Триадица", "Красно село", "Средец", "Лозенец", "Красна поляна", "Възраждане", "Илинден", "Младост", "Искър". Предвижда се и реконструкция на една от ключовите подстанции на "ЧЕЗ" в столицата с цел да се подобри електрозахранването на 32 000 клиенти от районите "Искър" и "Младост".

Специален акцент в инвестиционната програма в столицата са сателитните населени места, които много бързо се разрастват. Консумацията на електроенергия в тях расте, което налага и съответното адаптиране на мрежата към по-големите потребности от електроенергия там.

Осъществяването на програмата на "ЧЕЗ Разпределение" налага временни изключения на електрозахранването за подготовка на мрежата за ремонтните работи и въвеждане на новите съоръжения в експлоатация. Компанията е предприела всички необходими мерки за ограничаване на неудобствата на клиентите. Изготвен е план за осигуряване на резервно захранване навсякъде, където има техническа възможност на местата, на които ще се работи, а превключванията ще се извършват нощем.

Инвестиционната програма в столицата е част от планирания обем инвестиции на "ЧЕЗ" в цяла Западна България през 2017 г. в обем на 130 млн. лв.

✓ **България губи милиони от забавянето на тол системата**

В момента страната ни взема многократно по-ниски такси за преминаване на товарни автомобили от държавите в региона

Забавянето на проекта за електронно таксуване на товарните автомобили ощетява държавата, тъй като в момента България взема многократно по-ниски такси за преминаване на товарни превозни средства от държавите в региона.

Поръчката е отворена вече повече от една година и се спира с постоянни обжалвания. Междувременно в Сърбия таксите са 10 пъти по-високи от тези у нас, а неефективната система с хартиени винетки позволява злоупотреби и голяма част от дължимите такси не стигат до държавната хазна.

Интерес да се запази сегашната ситуация имат най-вече тези, които в момента експлоатират системата и прибират десетки милиони от фалшиви и неотчетени винетки.

Проектът за електронно таксуване на товарните автомобили ще даде възможност на държавата да финансира поддръжката на пътната мрежа и изграждането на нови пътища, и то не с приходи от данъкоплатците, а предимно с приходи, събирани от чуждестранни товарни превозни средства.

Държавата може да плаща разходите по въвеждане на системата след като получи повишените приходи от пътни такси. Оценката на Световната банка показва, че за една година държавата ще получава с над 500 млн. лв. повече от пътни такси. Очакваните разходи за изграждането на системата са 200 млн. лв.

Системата за контрол на плащането на пътни такси предвижда движението на товарните превозни средства да се контролира от 320 фиксирани точки и чрез 50 специално оборудвани автомобили, които засичат номера на всяко товарно превозно средство.

Измерване на теглото на камионите в движение ще се извършва на определени места, като информацията, освен за пътните такси, може да се ползва и от НАП и другите органи, които много лесно могат да установят нарушения, като фиктивен износ на акцизни стоки например.

В повечето държави технологичните решения за електронна система за събиране на пътни такси се изграждат от местни компании, често в сътрудничество с местна телекомуникационна компания. В някои държави като Полша и Чехия, където възлагането е направено към "утвърдени международни доставчици", се планира подмяна на системата.

✓ **"Мини Марица-изток" вече е официален жп-превозвач**

С получаването на лиценза „Мини Марица-изток“ става четвъртото държавно дружество и 14-тото в България, което има право да превозва товари по националната железопътна инфраструктура

Въгледобивната компания „Мини Марица-изток“ вече може да превозва товари по националната железопътна инфраструктура в участъка Нова Загора – Стара Загора – Димитровград – Симеоновград. Това съобщиха вчера от дружеството, което е получило официално сертификата за безопасност на системата за управление на безопасността на железопътния транспорт в мините.

С това на практика е било изпълнено и последното условие дружеството да може да оперира като самостоятелна жп организация. С получаването на лиценза „Мини Марица-изток“ става четвъртото държавно дружество и 14-тото в България, което има право да превозва товари по националната железопътна инфраструктура. Това ще важи най-вече за превози по жп линията Симеоновград – Нова Загора, която не е електрифицирана, но осигурява по-пряка връзка от Турция към вътрешността на България и Европа.

Лицензията дава и възможност с подвижния състав на мините да се извършва превоз и на варовик от находищата в региона до електроенергетическите централи от комплекса, който те използват за сероочистващите си инсталации.

Като лицензиран жп-превозвач мините ще повишават и сигурността на доставките на въглища към ТЕЦ-овете в комплекса „Марица изток“ като те вече ще могат да получават въглища минимум от два рудника.

Всичко това ще доведе и до значително икономически ефект за въгледобивното дружество като се спестяват средствата, които досега са плащани на лицензирани жп превозвачи. Разходите за преминаване само в участъка от гара Раднево до гара Любеново-предавателна ще се намаляват 10 пъти, посочват от дружеството.

Съвсем скоро време „Мини Марица-изток“ ще превози и първия си товарен влак като официален жп превозвач.

✓ **Петролът продължава да поскъпва**

Сутринта на 22 май цената на юлския фючърс за петрола сорт Brent продължи да се повишава – стартира от нивото 53, 9 долара, като продължи да нараства до 54,08 долара за барел

Цените на петрола продължават да се увеличават и в сутрешните часове на 22 май, което в частност се дължи на все по-голямата увереност, че страните членувачи в ОПЕК и тези извън картела през тази седмица ще постигнат договореност по удължаване на споразумението за ограничаване на добива на петрол.

Юлският фючърс за петрола сорт Brent на лондонската борсата ICE Futures завърши предишната седмица, като надхвърли цената от 53 долара за барел. Котировките на фючърса за юни за лекия петрол сорт WTI на Ню Йоркската борса (NYMEX) приключи седмицата, завършваща на 21 май при ниво от над 49 долара за барел.

Сутринта на 22 май цената на юлския фючърс за петрола сорт Brent продължи да се повишава – стартира от нивото 53,9 долара, като продължи да нараства до 54,08 долара за барел. Така цената на петрола сорт Brent за пръв път от 18 април надвишава цената от 54 долара.

Фючърсът за юни за лекия петрол сорт WTI, който стартира от 50,98 долара за барел в сутрешните часове продължи да нараства – до 51,13 долара за барел.

Влияние върху петролните цени оказва и политиката на сближаване на САЩ със Саудитска Арабия, което бе демонстрирано по време на посещението на американския президент Доналд Тръмп.

Money.bg

✓ Доларът леко се надига. Пазарът преценява укрепването на еврото

Доларът леко расте в началото на валутната търговия в понеделник. Но остава близо до шестмесечния си минимум спрямо кошницата от основните световни валути. Инвеститорите преценяват влиянието на новата вълна политическо напрежение в САЩ и факторите за укрепването на еврото.

Индексът на долара, отразяващ динамиката му по отношение кошницата от 6-те валути конкуренти, се покачва с 0,1 процента до 97,268 пункта. Но тази стойност не твърде далеч нивото 97,080 - най-ниско от 9 ноември миналата година.

Евро на азиатските търгове днес губи 0,1 процента до \$1,1188 след достигнатия шестмесечен пик от \$1,1212 в петък.

Общата валута се покачва с 0,1 процента спрямо японската до 124,75 йени за едно евро.

Курсът на долара прибави към стойността си 0,2 процента по отношение на безопасната йена до 111,49, тъй като събитията около Северна Корея не водят до укрепване на японската валута. В петък ще бъде публикувана втората оценка за растежа на БВП на САЩ през първото тримесечие. Очаква се показателят да бъде коригиран нагоре от предварителната оценка за ръст от 0,7 на сто.

Шефът на Федералния резерв - Сент Луис Джеймс Булард в края на миналата седмица каза, че планираните от регулатора темпове за вдигане на лихвите може би са прекалено бързи за демонстриращата слабост икономика на САЩ.

През тази седмица се очакват още няколко изявления на високопоставени представители на Фед. А в сряда централната банка на САЩ ще обнародва протокола от майското си заседание, което се проведе преди политическите трусове във Вашингтон.

Възстановяването на икономиката на еврозоната в последно време заставя пазарът да очаква по-миролюбива риторика от страна на Европейската централна банка на заседанието през юни.